

NOTITIE

Aan: B. Hofman (N.V. Nederlandse Gasunie)
Van: D. Heijkers & R. Aukema
Datum: 18 december 2014
Projectnummer: 14-191
Onderwerp: Quick scan beschermde natuur i.k.v. verleggen gasleiding N-567-20 Kr-010/011 nabij Lobith.
Status: Definitief 1.0

Aanleiding

N.V. Nederlandse Gasunie heeft voorzien om gasleiding N-567-20 Kr-010/011 nabij Lobith te verleggen. Uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden kan leiden tot schade aan natuurwaarden die bescherming genieten in het kader van de *Flora- en faunawet* (Ffwet). Deze wet regelt de bescherming van plant- en diersoorten in Nederland. Overtreding van verbodsbepalingen uit de Ffwet ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing ad artikel 75.

De *Natuurbeschermingswet* (Nbwet), regelt de bescherming van natuurgebieden in Nederland. Aangezien geen Natura 2000-gebied aanwezig is binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep (het dichtstbijzijnde gebied 'Rijntakken' ligt op bijna een kilometer afstand), wordt de Nbw verder niet behandeld.

De *Ecologische Hoofdstructuur* (EHS) is opgenomen in provinciaal beleid. Aangezien de ingreeplocatie geheel buiten de EHS ligt, zijn negatieve effecten niet aan de orde.

Op verzoek van N.V. Nederlandse Gasunie heeft Bureau Natuurbalans – Limes Divergens BV een quick scan uitgevoerd naar de effecten van de leidingverlegging op beschermde natuurwaarden. De quick scan is gericht op het voorkomen van streng beschermde soorten op de ingreeplocaties en de verplichtingen die bij realisatie van de voorgenomen ingreep voortvloeien uit de bepalingen in de Ffwet. Voorliggende notitie beschrijft de resultaten van de quick scan.

Ligging ingreeplocatie

De ingreeplocatie bevindt zich ten oosten van Lobith (zie figuur 1). Het landschap is overwegend agrarisch. De percelen waar de werkzaamheden zijn voorzien, betreffen voormalige akkers en graslanden. Het agrarisch gebruik is beëindigd, waardoor de gronden zijn verruigd. Meer naar het oosten is op deze percelen zandwinning gestart. De dijkjes rond het zuidelijke deel van de te verleggen leiding zijn in gebruik als paardenweides. Foto 1 en 2 geven een indruk van het ingreepgebied.

In dit gebied wordt een deel van een bestaande gasleiding over een lengte van circa 450 m verlegd. De werkzaamheden bestaan hoofdzakelijk uit grondverzet ten behoeve van het verwijderen van de bestaande leiding en het leggen van de nieuwe. Het werk gaat gepaard met tijdelijke opslag van grond en materialen en aan- en afvoer van materieel.

Figuur 1. Ligging van het te verplaatsen leidingdeel (roze lijn).

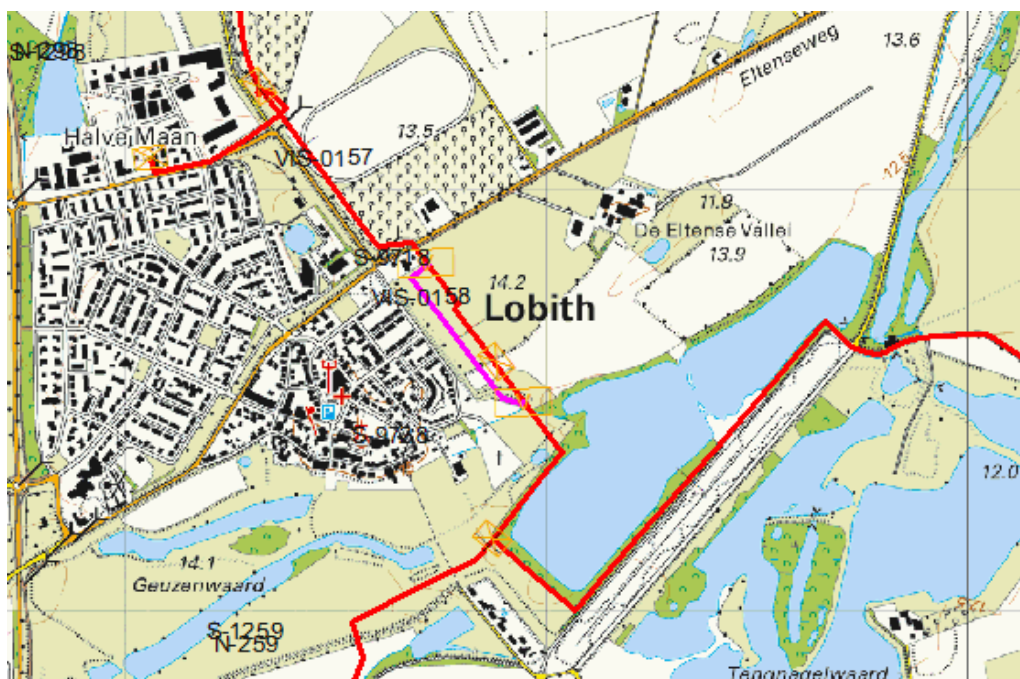

Foto 1 en 2. Zicht op de ingreeplocatie: noordelijk deel met ruigtevegetaties en houtsingel op de achtergrond (links) en paardenweitjes op de dijk (rechts).

Werkwijze

De quick scan bestaat uit een eenmalig veldbezoek i.c.m. een bureaustudie. Als basis wordt gebruik gemaakt van archiefgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Deze data is door Gasunie aangeleverd.

Tijdens het veldbezoek op 5 december 2014 is een inschatting gemaakt van de potenties van de werklocatie voor streng beschermde soorten op basis van een habitatbeoordeling (expert judgement). Daarmee zijn mogelijke effecten op streng beschermde soorten in beeld gebracht en zijn maatregelen voorgesteld waarmee eventuele negatieve effecten kunnen worden voorkomen. De onderzoeksresultaten geven voldoende onderbouwing voor toetsing aan de Ffwet, mits niet blijkt dat aanvullend onderzoek naar specifieke soortgroepen noodzakelijk is.

Beschrijving beschermde natuurwaarden

Uit de omgeving van de ingreeplocaties zijn enkele archiefwaarnemingen bekend van streng beschermde planten en dieren. Tabel 1 toont het overzicht van de soorten.

Tabel 1. Overzicht van waarnemingen van streng beschermde soorten van de laatste 10 jaar binnen 1 kilometer van de werklocaties (bron: NDFF).

Groep	soort	Wetenschappelijke naam	Ffwet	laatste jaar
Zoogdieren	Bever	<i>Castor fiber</i>	3	2013
	Steenmarter	<i>Martes foina</i>	2	2012
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	3	2010
	Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	3	2011
	Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	3	2011
	Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	3	2005
	Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>	2	2014
Vissen	Paling	<i>Anguilla anguilla</i>	2	2011

Vaatplanten

In de NDFF zijn geen waarnemingen bekend van streng beschermde planten in de directe omgeving van de ingreeplocatie. Op basis van het veldbezoek en expert judgement kan worden gesteld dat op de ingreeplocatie geen streng beschermde plantensoorten worden verwacht, omdat de ter plaatse heersende omstandigheden niet geschikt zijn om als groeiplaats voor deze soorten te fungeren. Het terrein is te voedselrijk (met zware klei) en bestaat uit paardenweitjes en ruigte met distels en brandnetels.

Vleermuizen

Uit de NDFF zijn enkele waarnemingen van vleermuizen bekend uit de omgeving van de ingreeplocatie. Dit beeld is ongetwijfeld onvolledig. Een algemene soort als gewone dwergvleermuis kan overal in de ruime omgeving verwacht worden. Verblijfplaatsen zijn echter met zekerheid niet aanwezig op de ingreeplocatie, die geheel bestaat uit paardenweitjes en open ruige terreinen zonder bomen of gebouwtjes. Wellicht maakt de houtsingel aan de westzijde van de ingreeplocatie deel uit van het foerageergebied van vleermuizen, maar deze blijft geheel onaangetast. Door in de nachtelijke uren geen werkzaamheden uit te voeren wordt eventuele verstoring van vleermuizen voorkomen.

Grondgebonden zoogdieren

De NDFF maakt melding van twee soorten zoogdieren; bever en steenmarter. De plassen met houtige oeverbegroeiing ten zuidoosten van de ingreeplocatie (Tengnagelwaard) vormen actueel leefgebied van bever. Het ingreepgebied maakt daar geen onderdeel van uit. Van steenmarter zijn enkele sporadische waarnemingen bekend uit Lobith. Verblijfplaatsen zoals boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen of gebouwen zijn niet aanwezig op de ingreeplocatie, maar deze kan wel onderdeel uitmaken van het foerageergebied. Aangezien vergelijkbaar foerageergebied volop in de omgeving aanwezig is, zullen de tijdelijke werkzaamheden geen nadelige invloed hebben op de functionaliteit van het leefgebied van steenmarter.

Broedvogels

Ruigtevegetaties op de ingreeplocatie vormen potentieel geschikt broedbiotoop voor vogels. Gedurende het broedseizoen kunnen werkzaamheden in deze terreindelen leiden tot verstoring van broedende vogels. Soorten als veldleeuwerik of patrijs gebruiken de ruigte mogelijk om in te broeden.

Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen tijdens het veldonderzoek. Schade aan jaarrond beschermde nesten is daarmee niet aan de orde.

Vissen

Open water ontbreekt op de ingreeplocatie. Negatieve effecten op vissen zijn daarmee uitgesloten. De NDFF-waarnemingen van beschermde soorten zijn afkomstig uit een plas in Lobith.

Overige beschermde soorten

Van overige streng beschermde soorten, zoals amfibieën, reptielen en ongewervelden, ontbreken waarnemingen uit de directe omgeving. Mede gezien het ontbreken van essentiële onderdelen van het leefgebied, zoals poelen en schrale vegetaties, en de veelal hogere eisen die deze soorten stellen aan hun leefomgeving worden deze ook niet verwacht op de ingreeplocaties.

Mitigerende maatregelen

- Om overtredingen van verbodsbepalingen van de Ffwet ten aanzien van vogels te voorkomen dienen de werkzaamheden te worden uitgevoerd buiten de broedperiode van aanwezige broedvogels (maart t/m juli).
- Indien de werkzaamheden gestart worden in het broedseizoen, dient het werkterrein vóór aanvang van het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor vogels om er te broeden. Dit kan door het maaien van ruigtevegetaties. Gedurende het broedseizoen dient deze situatie (met een korte vegetatie) gehandhaafd te blijven. Op deze wijze wordt voorkomen dat broedvogels gaan broeden op het werkterrein, waarna werkzaamheden ook in het broedseizoen kunnen plaatsvinden.
- Om verstoring van foeragerende vleermuizen te voorkomen dient de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden te worden beperkt tot de uren overdag. In de avond en de nacht dient rust en donkerte te worden gewaarborgd.

Conclusies mbt Flora- en faunawet

De ingreeplocatie maakt mogelijk onderdeel uit van het leefgebied van broedvogels zonder jaarrond beschermd nest, vleermuizen en steenmarter.

Overtreding van verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Ffwet kan worden voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen zoals beschreven in voorgaande paragraaf. Door die maatregelen komt de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen van broedvogels, vleermuizen en steenmarter niet in het geding.

Voor uitvoering van de voorgenomen ingreep is geen ontheffing op de Ffwet nodig, mits genoemde mitigerende maatregelen worden nageleefd.

Bronnen

- Claassen, E. 2011. Quick scan flora en fauna Carvium Novum. Deelgebied start uitvoering. Van der Molen Groenconcult. Lobith.
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), gegevensaanvraag november 2014.